

Strategisk plan och budget 2018–2020

Centerpartiets fullmäktige grupp

Carola Lidén

Nils-Olov Lindfors

MarieAnne Björn

2017-06-07

Med hjärta för hela Luleå

Luleå har goda förutsättningar att fortsätta utvecklas men utveckling sker dock inte av sig själv. Det måste finnas såväl en tydlig vision som målmedvetet arbete, där stora och små utvecklingssteg tas i samverkan med offentliga och privata intressen. Marknadsföring är bra men utveckling bättre.

Ett attraktivt Luleå är tryggt och tolerant och bygger på företeelser som lockar nyfikenheten och gör luleåborna stolta. En öppen kommun, öppen attityd till andra och till varandra, utgör grunden för vår demokrati för att kunna möta dagens och morgondagens utmaningar. Det är viktigt att invånarna känner sig som en del av samhället och att de har möjlighet att vara med och påverka i sin vardag.

Utmaningen för Luleå med en ökad tillväxt innebär stora investeringar i infrastruktur, förskolor, skolor, vård och omsorg för att upprätthålla den offentliga välfärden. Om man prioriterar rätt går det att öka ambitionsnivån när det gäller skola och äldreomsorg. Det är viktigt med en ansvarsfull ekonomisk politik där kommunen satsar inom kärnverksamheten och att balans skall uppnås mellan investeringar och ökade driftskostnader. En tillväxt i våra företag ger förutsättningar för en gemensamt finansierad och fungerande skola och äldreomsorg.

Centerpartiet förkastar tanken på att bygga upp stora skol- och förskoleenheter i kommunen, enligt beslutet i "Framtidens skola". För oss i Centerpartiet är det otroligt viktigt att utbildning ska finnas nära barnen. Centerpartiet vill därför satsa på fler och mindre skolor så att utbildning erbjuds nära barnens hemmiljö, alltså närhetsprincipen. Centerpartiet har beaktat att ett växande Luleå behöver nya skolor. Dock i en betydligt mindre omfattning och annat format än de beslut för nybyggnationer av skolor och förskolor som beslutats i "Framtidens skola". Detta innebär att den kostnadsökning av driftskostnader av lokaler reduceras jämfört med de beslut som tagits i "Framtidens skola" och frigör därmed resurser som tillförs skolverksamheterna.

Vi ser Luleå som det naturliga navet i en expansiv region där innovation och kreativitet ger en rik flora av både små, medelstora och stora företag och ger alla delar av vår kommun möjlighet att växa och utvecklas. En hållbar utveckling för Luleå innebär att hela kommunens resurser, både i staden och på landsbygden, tas tillvara. Det ska vara möjligt att bygga, bo, arbeta och driva företag i hela kommunen. Luleå har fantastiska möjligheter men för att fortsätta utveckla kommunen krävs att vi tar tillvara människors vilja, kreativitet och lokal envishet. Centerpartiet vill bygga ett starkt Luleå som är rustat för att klara av de kommande utmaningarna och med möjlighet till fortsatt tillväxt.

Politik kan inte kommendera fram företagare eller arbetstillfällen i den privata sektorn. Vi kan däremot förbättra villkoren för företagarna att etablera sig i Luleå. Det är viktigt att förbättra

företagsklimatet i kommunen och råda bot på den snedvridna konkurrensen. Med konkurrens ökar kraven på kostnadseffektiv produktion och den bidrar också till utveckling av innovationer på alla samhällsområden. Vi vill skapa ett Luleå som är konkurrenskraftigt mot omvärlden, där företag startar och dit företag vill flytta, stanna kvar, växa och våga anställa.

Effektivisering och konkurrensutsättning i kommunen måste bli bättre. Därför anser vi att mer av den kommunala verksamheten ska prövas i andra driftsformer. Entreprenadlösningar, initiativrätt för företagare, förbättrade upphandlingar, ökad effektivisering inom och mellan förvaltningar krävs för att utveckla kommunen i framtiden. Vid upphandling av entreprenader ska kommunen öppna möjlighet för små företag att konkurrera.

De kommunala kärnverksamheterna dräneras på resurser genom interndebiteringen av lokalkostnaderna. Därför vill vi inrätta ett kommunalt fastighetsbolag där de kommunala fastigheterna förvaltas och budgeteras så att kontrollen och transparensen ökar.

Kommunen äger betydande arealer, såväl tomtmark som skogsarealer. De skogsskiften som inte har en strategisk placering eller är motiverande av naturvårdssynpunkt ska säljas i avsikt att skapa livskraftiga landsbygdsföretag. Vi avser att genom riktade kampanjer sälja fler tomter än vad som görs idag. Att avyttra skog och tomter som kommunen äger frigör värdefullt bundet kapital.

För jobben och klimatet ska kommunen i största möjliga mån upphandla livsmedel producerade i enlighet med svensk lagstiftning avseende djurhållning och miljö, bra mat på tallriken till våra barn och äldre. Med hänsyn tagen till folkförsörjningen skall upphandling av livsmedel, där ovanstående villkor är uppfyllda, ske lokalt i största möjliga utsträckning. Centerpartiet vill att man utreder möjligheten att inrätta en samordnad varudistribution i kommunen som ger samhällsekonomiska vinster och som bidrar till minskade transporter och ger stora miljövinster.

För att förnya och förädla Luleå än mer vill vi öka takten av nybyggnationer både i tätorten och på landsbygden. Genom omfördelning, i närtid, i investeringsbudgeten skall utrymme skapas för att utveckla vatten och avlopp i Sörbyarna, Sunderbyn och Norrbyarna. Inom fritidsnämndens rambudget ska det göras en omfördelning från fastighetsdriften och genomförande av investeringar på en halv miljon till föreningsstöd.

Den centrala stadskärnan med handel, restauranger och caféer ska vara tillgänglig för alla. Detta innebär att även de som inte har något annat alternativ än bil som kommunikationsmedel också ska ha tillgång till stadens centrum. Centerpartiet vill utveckla kollektivtrafiken på landsbygden samt förbättra kommunikation med omkringliggande områden runt Porsön och stadskärnan.

Universitetet och studenterna är viktiga för näringslivsutvecklingen men med den rådande bostadsbristen så hämmas denna utveckling. Åtgärder för att få igång byggandet av studentbostäder och mindre lägenheter måste prioriteras. Det finns ett stort behov både bland studenter och äldre av mindre lägenheter där hyran är på en vettig nivå. Centerpartiet vill uppdraga till allmännyttan att bygga fler små lägenheter, studentbostäder, även om det är andra entreprenörer som kommer att bygga samt att Lulebo får till uppdrag att bygga minst 200 lägenheter utanför centralorten under de närmaste fem åren. För att avhjälpa den akuta situationen skall möjlighet till tillfälliga bygglov för temporära bostadslösningar tillämpas.

Centerpartiet i Luleå vill även arbeta för att ensamkommande ungdomarna får behålla sitt boende även efter de är 18 år. Detta är viktigt eftersom ungdomarna har studerat i Luleå fram till 18 års ålder och om de flyttas till en annan kommun så är det resursslöseri av den satsning som är gjord.

Förslag till justering av strategisk plan och budget 2018–2020

2018 Kommunledningsförvaltningen

- 5 milj strategiska insatser
- 10 milj omstrukturering
- 2 milj oförutsedda utgifter
- 0,76 milj ägartillskott BD pop
- + 0,85 milj utredning av inrättande av samordnad varudistribution

Kommunfullmäktige

- 2 milj oförutsedda utgifter

2019 Kommunledningsförvaltningen

- 5 milj strategiska insatser
- 10 milj omstrukturering
- 2 milj oförutsedda utgifter
- 0,76 milj ägartillskott BD pop
- + 0,46 milj utredning av inrättande av samordnad varudistribution

Kommunfullmäktige

- 2 milj oförutsedda utgifter

2020 Kommunledningsförvaltningen

- 5 milj strategiska insatser
- 10 milj omstrukturering
- 2 milj oförutsedda utgifter
- 0,76 milj ägartillskott BD pop
- + 0,46 milj utredning av inrättande av samordnad varudistribution

Kommunfullmäktige

- 2 milj oförutsedda utgifter

Barn och utbildningsnämnden

Kunskap är nyckeln till framgång. En bra utbildning är en grundförutsättning för att alla ska kunna klara sig i samhället. Därför måste skolan fungera mycket bra från förskola och hela vägen genom grundskola till gymnasiet för genom den så kan vi skapa en bra grund för våra barn. Alla barn ska uppleva att skolan är rolig, stimulerande och utvecklande för att alla ska lyckas utifrån sina förutsättningar och varje elev ska ges möjlighet att nå kunskapsmålen utifrån sina egna förutsättningar. Skolan ska också bidra till en fostran i ett demokratiskt synsätt och ge insikt om den värdegrund som råder i samhället.

Kulturskolan är en omistlig del i skolans värld. Centerpartiet vill att alla elever som vill delta skall beredas plats och även att verksamhetsområdet utvidgas. Vi ser skolan som ett nav i en

bygds utveckling, där grunden läggs för gemenskapskänsla i bygden. En liten skola kan också erbjuda elever som behöver undervisning i en lugn miljö, ett alternativ till större skolor.

Centerpartiet vill att den kommunala skolan utvecklar nya lärmiljöer och ny pedagogik med modern teknik så att eleverna får den kunskap de behöver och har rätt till enligt skollagen. För att klara morgondagens konkurrens behöver vi mer av färdigheter som kreativitet, innovation och samarbetsförmåga. Vi vill tillsammans med skolorna lyfta såväl resultaten som blicken och placera Luleå som den ledande skolstaden i Sverige. Dagens elever är morgondagens företagare och arbetstagare. Skolelever har olika fysiska förutsättningar och intressen. Det är därför viktigt att eleverna får möjlighet att prova på olika typer av idrott. Centerpartiet ser gärna att skolor samarbetar med föreningslivet för att utveckla idrotten i skolan. Fysisk aktivitet bör vara en naturlig del i förskole- och skolverksamheten. Vi anser att överbyggnaden inom Barn- och utbildningsförvaltningen är orimligt stor. En översyn av overhead-kostnaderna/administrationen genomförs med målet att minst en tredjedel av resurserna omfördelas till verksamheterna.

Centerpartiet i Luleå vill att möjligheten att välja skola ska omfatta alla barn och elever inom såväl grundskolan som särskolan och gymnasiet. För att detta ska möjliggöras så behöver ett skolpengssystem med tilläggsbelopp införas i kommunen. Vi vill att ett övergripande samarbetsråd mellan friskolor och skolor i kommunal regi bildas för att möjliggöra samförstånd och utbyte mellan dessa aktörer. Det ska finnas alternativ inom barnomsorgen, såväl familjedaghem som förskolor i olika driftsformer och med olika pedagogisk inriktning. Vi vill ge alla familjer i Luleå rätt till valfrihet inom barnomsorg. Kommunen ska ge ett lika stort ekonomiskt stöd oavsett i vilken regi verksamheten bedrivs.

Trygga barn och ungdomar

Centerpartiet vill ha nolltolerans mot mobbning, kränkningar, rasism och sexuella trakasserier. Mobbning kan få långtgående konsekvenser både för den som mobbas och de som mobbar. Därför behöver kommunen ta fram arbetssätt som förebygger och stoppar mobbning. Varje skola är skyldig att ha en plan mot kränkande behandling som kontinuerligt används och uppdateras. Varje enskild skola ska också ha ett antimobbnings- och elevhälsoteam som har kunskap om och aktivt agerar mot all form av utanförskap.

Centerpartiet vill att vi får fler vuxna ute i skolorna. Vi vill successivt under planperioden inrätta skolvårdar och skolvärdinnor samt förstärka elevhälsan som består av till exempel skolsköterska, kurator, psykolog, specialpedagog och andra yrkesgrupper. Detta för att vi vet att det är stort behov av deras insatser bland ungdomar och att de är idag för få för att kunna tillgodose de behov som finns ute i våra skolor.

Barnomsorg

Barnomsorgen är en plats för lek och pedagogisk utveckling. Att tillåta olika typer av alternativ i såväl kommunal, kooperativ som enskild verksamhet är viktigt. Det ska finnas en god kvalitet på kommunens förskolor och skolbarnomsorg. Vi vill arbeta för att minska antalet barn i förskolegrupperna och öka personaltäteten.

Fritidshemmen ska präglas av god pedagogisk verksamhet där personalen ser det enskilda barnets behov. Centerpartiet vill införa ett tak för hur många barn som kan finnas på en fritidsavdelning och hur många barn som ska finnas per vuxen. Detta för att alla barn ska bli sedda och att fritidshemmen ska bli en god arbetsmiljö även för våra yngre medborgare

För att Luleå ska bli mer attraktiv som kommun är det också viktigt att det finns valfrihet för familjer i Luleå att välja omsorg för sina barn. Därför vill vi uppmantra till mångfald och öppna upp för fler alternativ dessutom värnar vi om dagbarnvårdarna som bedriver en pedagogisk omsorgsverksamhet och är ett viktigt komplement till förskola. Att få vistas i liten grupp i hemmiljö är en viktig valmöjlighet som kan passa vissa barn.

Kunskapsskolan i Luleå

Förskolans, grundskolans och gymnasieskolans viktigaste uppgift är att ge alla elever förutsättningar att kunna utvecklas och få möjlighet att kunna nå kunskapsmålen. Det är viktigt att lära barnen att kritiskt granska och bli medvetna om mediaflödets påverkan på omgivningen. Alla barn ska kunna läsa, räkna och skriva när de lämnar grundskolan. Vi vill införa en läs-räkna-skriva garanti, där vi garanterar extra stöd och undervisning till de elever som behöver det redan under de första årskurserna. Ingen elev ska kunna gå igenom skolsystemet utan att brister i kunskap upptäcks och åtgärdas. Alla elever, såväl de som behöver extra stöd för att nå målen, som de som nått målen och behöver extra stimulans vidare, ska erbjudas detta. Luleås skolor ska arbeta med forskningsbaserade åtgärdsprogram som ger bevisad effekt mot mobbing och kränkningar. Medarbetarna ska få stöd av kommunen med hur de ska förmedla och upprätthålla tydliga normer och värderingar. För att kunna höja resultaten och ge Luleå kommuns elever goda kunskaper så krävs det en tydlig politisk inriktning och målstyrning från politiken till de enskilda skolorna. Där det sedan följs upp med resultat och kvalitetsredovisningar. Kvalitetskravet på undervisningen ska vara viktigare än att klara budgeten.

Alla har rätt till kunskap

Barn med funktionsnedsättning har samma rätt att få sina individuella behov tillgodosedda. Krävs särskild lärmiljö för att tillgodose det enskilda barnets behov så måste det organiseras i skolverksamheten. Vid om- och nybyggnationer ska tillgänglighet prioriteras högt. De utredningar som ligger till grund för placering i särskola måste vara kvalitetssäkrade med hög kompetens hos dem som gör utredningarna. Vi vill införa en ersättningsmodell som innebär att särskoleelever kan finnas i olika skolformer och ges möjlighet att välja, det vill säga en särskolepeng som följer eleven oavsett val av skolform. Elever som behöver extra stöttning har rätt till åtgärdsprogram och att vara delaktiga i dess upprättande. Lärare och skolledare i Luleå ska erbjudas kontinuerlig fortbildning i NPF och hur man upprättar och arbetar med åtgärdsprogram. Specialpedagogerna och speciallärarna är viktiga både direkt i undervisningen och när det gäller att handleda elevernas lärare. Ett väl utvecklat språk är viktigt. Vi anser att skolan måste satsa mer på undervisningen för elever med olika språksvårigheter och elever med annan språkbakgrund än svenska.

Centerpartiet vill ha ett system med tilläggsbelopp till resurser för barn i behov av särskilt stöd som ligger utanför den generella elevpengen.

Sund och säker skolmat!

Centerpartiet vill att all mat som serveras på kommunens förskolor och skolor ska vara lagad på plats med sunda och säkra livsmedel och så få hel- och halvfabrikat som möjligt. Vi vill också att skolorna strävar efter att handla närproducerade och gärna ekologiska livsmedel.

Trygg skolväg!

Barnperspektivet måste väga extra tungt vid planering av skolskjutsarna inom kommunen, liksom vid planering av gång- och cykelvägar i anslutning till skolor och förskolor. Bussresor

till och från skolan ska vara så korta som möjligt. Barn som har kortare skolväg bör uppmuntras att gå eller cykla till skolan.

Levande skolgårdar!

Skolgårdar ska vara spännande och uppmuntra till lek och rörelse. Med enkla medel och naturens hjälp går det att få en levande skolgård med till exempel bärbuskar och fruktträd. Angränsande träd- och skogspartier måste alltid bevaras i den mån det går. Vi ser gärna skolträdgårdar med pedagogiska redskap som kan öka förståelsen för kretsloppet i naturen. En bra skolgård blir aldrig färdig, den förändras ständigt efter årstidens skiftningar och barnens kreativitet.

Lärarna måste värderas högre

Fler speciallärare och specialpedagoger i grundskolan bidrar till att fler barn och ungdomar lyckas nå kunskapsmålen. För att eleverna ska känna lust att lära, är engagerade och kunniga lärare den viktigaste resursen. Det står klart att lärarnas status måste höjas och förändras så att lärare kan känna att de kan utvecklas i sitt arbete. Ökat ansvar ger mer flexibilitet men ska också synas i lönekuvertet. För att höja lärarstatusen vill Centerpartiet införa genomtänkta karriärvägar och förbättrad fortbildning. För att säkra framtida behov av pedagoger ska det inrättas en central vikariepool med tillsvidare anställda samt att kommunen ska ta fram en personalrekryterings strategi för att offensivt rekrytera personal till våra skolor, förskolor och fritidshem. Vi har inte råd att låta bli att göra dessa åtgärder.

Gymnasieskolan

Centerpartiet vill att gymnasieskolan ska ge flera vägar ut i arbetslivet och att alla elever ska få en ärlig chans att lyckas oavsett om det handlar om högskoleförberedande eller yrkesinriktade studier. Det krävs goda relationer mellan skolor och näringslivet för att lyckas med detta. Entreprenörskap bör bli en given del i gymnasieskolans undervisning. Alla elever ska garanteras möjlighet att läsa in grundläggande eller särskild behörighet för högre studier inom ramen för gymnasieskolan eller senare i livet. På gymnasieskolan ska man komma in på sitt förstahandsval till de program som erbjuds i kommunen.

Förslag till justering av strategisk plan och budget 2018–2020

2018 Barn och utbildningsnämnden

- +15 milj central vikariepool
- +10 milj barn i behov av särskilt stöd
- +1,4 milj skolmåltider
- +1 milj småskoletillägg

2019 Barn och utbildningsnämnden

- +15 milj central vikariepool
- +10 milj barn i behov av särskilt stöd
- +1,4 milj skolmåltider
- +1 milj småskoletillägg

2020 Barn och utbildningsnämnden

- +15 milj central vikariepool
- +10 milj barn i behov av särskilt stöd
- +1,4 milj skolmåltider
- +1 milj småskoletillägg

Socialnämnden

Socialförvaltningen är den förvaltning som ger förutsättningar för Luleå att vara en tryggare stad att leva och bo i. Därför accepterar inte Centerpartiet en fortsatt underfinansiering av socialtjänsten. Det är viktigt att vi hjälper dem som har det största behovet av vårt gemensamma stöd. Alla har rätt till en väl fungerande social omsorg och trygghet. Våra skattepengar ska användas på bästa möjliga sätt, samtidigt som kvaliteten i verksamheten ska säkerställas. Det är viktigt med tidiga insatser och att samarbetet med andra aktörer fungera väl. Genom ett gott samarbete mellan alla offentliga samhällsaktörer och ideell verksamhet så bygger vi upp en bra grund för förebyggande verksamhet.

Alla människor behöver gemenskap och social förankring. Därför är det viktigt att samhället erbjuder möjligheter för alla att känna sig behövda. För de flesta är familjen den gemenskap som betyder mest för personlig trygghet och utveckling. Därför tycker Centerpartiet att det är viktigt att stärka och stödja familjen oavsett hur den ser ut. Föräldrar som behöver hjälp ska få stöd från samhället. Kommunens arbete bör syfta till att stärka människors sociala nätverk och bör i mesta möjliga mån bygga på frivillig samverkan. Familjecentraler, kontaktpersoner eller nätverkscentrum är viktiga resurser i detta arbete.

Centerpartiet vill ha ett samhälle där omtanke om alla människor är naturligt. Denna omtanke ska även innefatta de medborgare som av en eller annan anledning inte klarar sig på egen hand, oavsett om de är hemlösa, missbrukare eller på andra sätt har hamnat utanför samhället. För missbrukare måste kommunen synliggöra och erkänna de problem som finns. Kommunen bör arbeta tillsammans med dem som drabbas för att finna de bästa lösningarna för alla individer. I enlighet med arbetslinjen, ska den som av någon anledning hamnat utanför arbetsmarknaden så långt som möjligt beredas aktivitet i stället för passivt bidragsberoende. Det arbete som påbörjats inom kommunen med sociala jobb och andra projekt för att få ut människor på praktikplatser och mera långsiktigt en anställning skall fortgå och ges hög prioritet. Näringslivsfrågorna kan kopplas till de sociala frågorna när det gäller etablering av företag inom kommunen som kan ge arbetstillfällen för människor med låg utbildning eller funktionsnedsättningar av olika slag. Kommunen måste också kunna ge hemlösa det stöd som de behöver. Målet måste vara att solidariskt hjälpa dem till att klara av ett självständigt liv. Kyrkans och de ideella organisationernas arbete för de hemlösa är ovärderligt och kommunen måste aktivt samarbeta med dessa organisationer.

Våra äldre

Centerpartiet vill verka för en trygg och säker vård dygnet runt, där individens behov och livskvalitet sätts i centrum. En sådan vård ska även erbjudas äldre som har svårt att lämna hemmet för att besöka vårdcentral. Hemsjukvården ska genomsyras av ett hälsofrämjande synsätt och insatsen ska kännetecknas av samverkan, respekt, evidens och kompetens. Det är viktigt att kommunen frigör resurser för omsorgen för att medborgare i behov av kommunens omsorg, på ett enkelt och tryggt sätt ska få sina behov tillgodosedda. Det är också nödvändigt med ett bättre samarbete mellan kommunen och landstinget. Trygghet kan också ges genom små insatser som att få hjälp med att minimera riskerna för olyckor i hemmet. RUT-avdraget för hushållsnära tjänsterna bidrar också till att man kan bo kvar längre hemma. Man ska också kunna få hjälp med enstaka saker som man inte klarar av själv. På landsbygden är det viktigt

att de livsmedelsbutiker som finns i området har ett kommunalt hemsändningsbidrag för att kunna serva dem som inte själva kan ta sig till butiken.

Centerpartiet vill ta tillvara den livserfarenhet som pensionärerna i Luleå kan tillföra i samhällsutvecklingen. Vi vill uppmuntra till arbetstagande, företagande och ideell verksamhet för den som vill och orkar. Vi tror att människor mår bäst när de för ett aktivt liv och kan bidra efter förmåga. Centerpartiet anser att valfriheten, värdigheten och tryggheten för äldre personer behöver öka. Även äldre personer ska ha möjlighet att bestämma och styra över sina egna liv. Centerpartiet vill uppmuntra ett fortsatt engagemang från olika intresseföreningar i Luleå. Vi vet att de gör ett omfattande arbete bland äldre – inte minst när det gäller att skapa en bra social miljö genom att ordna aktiviteter och ge upplysningar och råd. Vårt förslag är att kommunen bör hålla en låg hyressättning av lokaler för dessa verksamheter.

Centerpartiet säger JA till LOV (Lag Om Valfrihetssystem).Vi ser positivt på olika privata och kooperativa alternativ inom omsorgen. Vi ser gärna företag som satsar på att ”nische in sig” med t.ex. språk, är något Centerpartiet vill se.

Trygghetsboenden är ett mellanboende som överbryggar glappet mellan ordinärt boende och vård- och omsorgsboende. Därför vill Centerpartiet att kommunen underlättar uppförandet av sådana boenden i hela kommunen genom att öppna upp för andra aktörer.

Vi anser att vård- och omsorgsboenden ska finnas på olika ställen i kommunen för att möjliggöra för äldre att bo kvar i det område där de tidigare har bott, oavsett om detta område ligger inom Luleås tätort eller på landsbygden. Centerpartiet vill att en ledsagare till en äldre person som har färdtjänst ska kunna följa med utan extra kostnad till exempelvis vårdinrättningar.

Utmaningar inom äldreomsorgen

På äldre dagar ska man fortfarande kunna känna trygghet och leva ett värdigt liv. Man ska kunna lita på att samhället ger det stöd man är i behov av. För många äldre är det viktigt att kunna bo hemma så länge som möjligt. Tryggheten i sitt eget hem är därför viktig. För att möjliggöra detta ska kommunen fortsatt arbeta för att hemtjänst och färdtjänst ska ha en hög kvalitet. Om man är i behov av hjälp som t.ex. personlig omvårdnad, måste personalen vara kunnig och utbildad för att se till individen och dess integritet.

Vård och omsorgsyrkena måste uppvärderas för att det ska vara möjligt att klara den service som de äldre har rätt till. Vi har ett stort behov av personal som har andra språkkunskaper än svenska inom vård och omsorg därför är det viktigt att vid nyrekrytering prioritera personer med flerspråkighet. Centerpartiet vill också tillåta att nya arbetssätt provas. Här är det viktigt att personalen själva avgör vilka arbetssätt de vill pröva. Ingen ska tvingas arbeta delade turer. Delade turer som arbetssätt skall endast finnas som alternativ för den personal som företrar den typen av anställning. Målet måste vara att minska arbetsbelastningen bland de anställda och se till att personaltätheten är så att vi kan upprätthålla en god vård. Varje anställd måste få känna att det finns möjlighet att vidareutbilda sig och utvecklas inom sitt yrke. Därigenom kan också fler känna stolthet och stanna kvar i yrket och det blir också möjligt att rekrytera nya personer.

Barn och ungdomar

En trygg uppväxt för Luleås barn och ungdomar är nyckeln till att minska utanförskap senare i livet. Barn, ungdomar och deras familjer som av olika anledningar är i behov av kommunens

stöd ska i möjligaste mån få detta stöd i sin invanda hemmiljö istället för på institutioner eller vårdinrättningar. För Centerpartiet är det viktigt att man alltid arbetar med tydlig fokus på barnperspektivet. Familjecentraler är mycket bra förebyggande insatser från tidig ålder i samverkan med kommunen, landstinget och andra aktörer. För unga personer som riskerar att hamna utanför samhället och identifiera sig med kriminalitet och utanförskap måste kommunen arbeta aktivt för att fånga upp, förebygga och stötta för att dessa unga människor ska hitta tillbaka till samhället.

Samhället måste ha nolltolerans när det gäller alla former av missbruk bland barn och ungdomar. Det förebyggande arbetet när det gäller alkohol, tobak och narkotika måste vara särskilt prioriterat för barn och ungdomar. Riktad information till skolor, fritidsgårdar och föreningar är ett steg, information och utbildning av föräldrar är ett annat. Ett organiserat samarbete mellan skola, fritid, föreningsliv, föräldrar, socialarbetare och polis är viktigt. Det måste också finnas ett stort utbud av drogfria aktiviteter att tillgå.

Psykisk ohälsa

Det är viktigt med ett bra samarbete mellan kommun och landsting. Speciellt viktigt är det mellan missbruksvården och psykiatrin. Framförallt barn och ungdomar som mår psykiskt dåligt ska beredas vård omedelbart. Vi vill prioritera en utökning av boende och stöd för de medborgare som lider av en dubbeldiagnos- det vill säga både psykisk ohälsa och missbruk. Vi vill utreda ett kommunalt "Mellanboende". Med mellanvård menar vi, ett ställe dit man kan utslussas ifrån en inläggning inom psykiatrin, eller att man kan gå dit när man känner att det är på väg att innebära en inläggning. Mellanvården skulle vara ett steg i mellan, inläggning och eget boende, och skulle i förlängningen spara in vårddygn (kostnader för kommun, landsting och den enskilde). Man ska även involvera brukarorganisationernas kunskap och stödjande verksamhet.

Funktionshindrad

Synen på funktionsnedsatta behöver ändras så att människor med olika funktionshinder kan få ett fullvärdigt liv. Genom bl.a. bra boende, individuella insatser och bussar anpassade för funktionshindrade på landsbygden ökar möjligheten till valfrihet och jämställdhet. Människor med funktionsnedsättning ska ha samma möjligheter till utveckling som andra. Centerpartiet ställer sig bakom FN:s standardregler, som ska säkerställa rätten till delaktighet och jämlikhet i samhället för alla personer med funktionsnedsättning. Utbildning och vidareutbildning för personer med funktionsnedsättning bör förbättras så att de i större utsträckning kan delta i arbetslivet istället för att enbart hänvisas till daglig verksamhet. Centerpartiet vill att det ska finnas ett stort utbud och valmöjlighet av aktiviteter för personer med funktionsnedsättning. Ideella intresseföreningar kan spela en viktig roll på det här området, och samarbetet mellan kommun och föreningar måste bli bättre.

På våra boenden med särskilt stöd ska det finnas personal med lämplig utbildning. Det ska vara tydligt vem som är ansvarig för verksamheten på våra boenden. Många i målgruppen behöver mycket närbkontakt med personal till exempel genom vård och sjukgymnastik. Dessa områden bör särskilt prioriteras. Vid upphandlingar av färdtjänst måste det ställas krav på att personalen är utbildad att arbeta med och bemöta personer med funktionsnedsättning.

Förslag till justering av strategisk plan och budget 2018–2020

2018 Socialnämnden

+ 10 milj hemtjänst volymökning

2019 Socialnämnden

+ 10 milj hemtjänst volymökning

2020 Socialnämnden

+ 10 milj hemtjänst volymökning

Stadsbyggnadsnämnden

Centerpartiet i Luleå vill göra stora förändringar i arbetssättet inom förvaltningen. En bättre konkurrensutsättning leder till ökad kostnadseffektivitet. På detta sätt kan man undvika stora överdrag i projektutförande som idag redovisas. Förvaltningen utför projekt för hundratals miljoner och därför finns stora pengar att spara till andra prioriterade områden.

De åtgärder som Centerpartiet vill genomföra är:

- Endast nämnden skall fatta beslut om antagande av anbud och igångsättningstillstånd för projekt överstigande 5 MSEK .
- Ramavtal för maskintjänster skall endast användas för akuta projekt, typ vattenläckor etc. och mindre projekt mindre än 1 MSEK. I övrigt skall dessa upphandlas för varje projekt.
- Förvaltningen skall verka för att små entreprenörer skall kunna offerera direkt till förvaltningen. Därför skall upphandlingar brytas ner i mindre objekt, typ snöröjning.
- Varje höst skall förvaltningen bjuda in små lokala entreprenörer till dialog om upphandling.
- Begär ledamot i nämnden en fördjupad granskning av projekt skall dessa beviljas om inte särskilda skäl kan redovisas.
- Budgetuppföljning skall redovisas nämnden frekventare än vad som görs idag.
- Förvaltningschefen skall ges ekonomiskt utrymme för att rekrytera erfarna projektledare till förvaltningen. Idag finns ett certifieringssystem uppbyggt för projektledare. Kommunen bör överväga om certifiering skall vara ett krav vid anställning alternativt utgöra ett krav för de som är anställda eller håller på att anställas att genomgå. Professionella projektledare är en mycket viktig faktor att kunna planera och genomföra projekt kostnadseffektivt.

Förslag till justering av strategisk plan och budget 2018–2020

2018 Stadsbyggnadsnämnden

- 3 milj biogas underskottstäckning
- 14 milj effektivisering av upphandling och genomförande
- 1 milj lokalbanken

2019 Stadsbyggnadsnämnden

- 3 milj biogas underskottstäckning
- 14 milj effektivisering av upphandling och genomförande
- 1 milj lokalbanken

2020 Stadsbyggnadsnämnden

- 3 milj biogas underskottstäckning
- 24 milj effektivisering av upphandling och genomförande
- 1 milj lokalbanken

Kulturnämnden

Kulturen i Luleå ska finnas för alla kommunens invånare. Det innebär att kommunen ska stödja kulturutövning i hela kommunen. Det är även av stor vikt att den allmänna kulturen och den kultur som arrangeras med stöd av kommunen inte utkonkurrerar privat och ideell kulturverksamhet. Kultur stöttas även med andra medel än just ekonomiska. Det gäller bland annat regelförenkling och tillgänglighet till lokaler för att utöva kulturaktiviteter. Centerpartiet vill därför att kommunens kulturverksamhet minskar något, för att främja den privata och ideella kulturen. Genom att avyttra lokaler och ökad kravställning vid bidragsansökningar kan Luleå få en ökad mängd kulturutövare och kulturkonsumenter. Det är av största vikt att se att stödet från de offentliga medlen ska få så stor utväxling som möjligt. Kulturverksamhet ska finnas i hela Luleå och för alla invånare.

Kultur som utförs genom stadens offentligt finansierade festivaler är till största del finansierade av kommunlednings förvaltning. Det innebär att kulturförvaltningen endast står för en mindre del av finansieringen av dessa festivaler. Det blir där av svårt att få en överblick av hur stor verksamhet som får del av offentliga medel.

Principen om 'en väg in' är viktig för transparens och för att invånarna i Luleå ska ha en möjlighet att få en överblick av hur skattepengar fördelas. Detta system är av största vikt att implementera när det gäller all bidragshantering inom kommunen. Centerpartiet anser att offentliga medel endast ska gå till verksamhet som inte annars kan bedrivas. Det är viktigt att skattemedel vårdas ömt och att förtroendet för förvaltningen av dessa medel inte brister. Större projekt, såsom festivaler och större konsertarrangemang ska bedrivas av privat sektor, där upphandling av projekt ska ske.

Kulturförvaltningen ska fortsättningsvis samordna världsarvet Gammelstad Kyrkstad och genomföra evenemang och sprida kunskap om världsarvet.

Verksamheten ska främst bedrivas i Kulturens hus. Avyttring av andra lokaler, såsom Lillan och Blackis ger möjlighet för andra aktörer att driva dessa verksamheter.

Den allmänna kulturverksamheten ska minska i kostnadsomfång. Det gäller framförallt att göra en översyn av bidrag för verksamhet och arrangemang, där Kulturförvaltningen främst ska stötta kultur riktad till barn, ungdomar och unga vuxna.

Konstinköp görs av kommunen för utsmyckning av allmänna lokaler, kontor och utomhusmiljöer, dessa ska främst stödja lokala konstnärer och konstnärer med en koppling till Luleå. Minska från 300 till 100 tkr (investeringskostnad)

För många människor är det omöjligt att besöka bokbussen på den tid bussen besöker byn. Därför vill vi att det tillskapas servicepunkter i byarna där lånade media kan avhämtas och återlämnas inom ramen för ”Ett bibliotek”. Det sker lämpligen genom avtal med t.ex. butiker, bensinstationer, kiosker o.dyl. längs någon av bokbussarnas rutt. Ekonomiskt utrymme finns genom omfördelning inom av ekonomikontoret föreslaget kommunbidrag samt genom att avyttra Blackis och Lillan, minskad intern produktion av konserter, ingen hyra av externa fastigheter, minskad bidragsutdelning till större arrangemang och inget tillskott till fristads författare.

Förslag till justering av strategisk plan och budget 2018–2020

2018 Kulturnämnden

- 0,4 milj tillskott fristads författare
- 0,6 milj avyttra Blackis

2019 Kulturnämnden

- 0,6 milj avyttra Blackis

2020 Kulturnämnden

- 0,6 milj avyttra Blackis

Fritidsnämnden

För Centerpartiet är det viktigt att kommunen ser till att ungdomar får möjlighet till tilltalande fritidsaktiviteter och träffpunkter i hela kommunen. Fritidsgårdarna fyller en viktig funktion för att skapa trygghet och meningsfull fritid vardagen. Ungdomars kreativitet och engagemang ska tas tillvara och de ska få växa som människor genom delaktighet och ansvarstagande i verksamheten. Vi anser att fritidsgårdarna ska finnas både i den stadens centrala delar såväl som i byar runt om i kommunen. Driften av dessa bör dock inte vara hos kommunen, privata såväl som ideella krafter ska ges möjlighet att driva fritidsgårdar, med stöd av kommunala medel.

Aktiv fritid bidrar till både hälsa och välbefinnande och är därför betydelsefull bland annat ur folkhälsosynpunkt. Luleå är en idrottsstad med elitlag inom flera olika idrottsgrenar. Vi anser att det är viktigt att det finns många goda förebilder för unga idrottare och vill därför fortsätta att förbättra förutsättningarna för föreningsidrotten och för talangutveckling på hemmaplan. Vi är mycket stolta över isbanan runt stadshalvön, som idag är ett av Luleås mest nyttjade fritidsnöjen under vinterhalvåret, det är ett lysande exempel på när investerade kommunala medel bidrar till fritidsaktivitet för såväl gammal som ung, där människor kan motionera och mötas i stadens härliga natur runt Luleå.

Vår nära och självklara skärgårdsmiljö är en resurs med potential. Kommunens arbete och satsningar för de bofasta i skärgården - nu och framöver – är ett naturligt steg i ansvaret mot invånarna och en kvalitativ framtid för människorna som bor där. Luleå har även ett regionalt ansvar och där utgör skärgården ett resursområde såväl lokalt som regionalt. Det är vår skyldighet att på ett värdigt och kvalificerat sätt bevara, berika och erbjuda denna unika miljö

som en livsmiljö med moderna medel för moderna människor. Därför anser vi att kommunikationerna ut i vår skärgård sommar som vinter måste förbättras genom att under vintertid ha busstrafik på våra isvägar när de är farbara och att sommartid utöka båtförbindelserna inom skärgården.

Grunderna till en aktiv fritid bör läggas i unga år. Vi ser det som särskilt viktigt att barn och unga ges möjlighet till ett varierat utbud av fritidsaktiviteter. En aktiv fritid motverkar ohälsa och skapar en grund för en hälsosam livsstil. Alla invånare ska ha likvärdiga möjligheter till en aktiv fritid med möjlighet att röra sig i natur, på land och både i och på vatten. Fritidsförvaltningen ska därför främst bidra till finansiering av fritidsaktiviteter riktade till barn och unga och speciellt till verksamheter som bidrar till en mångfald i fritidsaktiviteter.

Finansiering av större fritidsarrangemang ska främst ske genom att i större utsträckning vara en minoritetsfinansiär. Detta innebär att arrangemang inte får sin huvudsakliga finansiering från Luleå kommun. Fokus ska istället finnas på finansiering från andra former, såsom sponsorer och biljettintäkter. Fritidsförvaltningen ska endast bidra till finansiering av verksamhet som ej kan bedrivas utan kommunalt stöd.

Förslag till justering av strategisk plan och budget 2018–2020

2018 Fritidsnämnden

+ 0,5 milj allmänna samlingslokaler

2019 Fritidsnämnden

+ 0,5 milj allmänna samlingslokaler

2020 Fritidsnämnden

+ 0,5 milj allmänna samlingslokaler

Investeringar

Det finns ett stort behov av många stora investeringar i hela kommunen inför framtiden, det är viktigt att föra en ansvarsfull ekonomisk politik så att vi klarar balanskravet samt att belåningen inte blir för stor.

Investeringar innebär att driftkostnaderna för kommunens förvaltningar ökar och det måste man ta höjd för när man gör investeringsplanen för 2018-2020.

Kommunen har ett ansvar för likabehandling av kommunmedborgarna därför är det nödvändigt att omfördela i investeringsbudgeten så att en rimlig andel, 15-17 %, fördelas till landsbygden. VA-nätet på landsbygden måste prioriteras för att ge likvärdiga förutsättningar för nybyggnation på landsbygden som i stan. De byar som inte har tillfredsställande vattenkvalitet måste få det åtgärdat.

Det ska vara en tydlighet att skapa bra förutsättningar för byggande i hela kommunen. Säkra skolvägar samt utbyggnad av gång och cykelvägar ska identifieras objektivt och prissättas.

Sammanfattning av Centerpartiets förslag till justering av strategisk plan och budget 2018–2020

2018 Barn och utbildningsnämnden

- +15 milj central vikariepool
- +10 milj barn i behov av särskilt stöd
- +1,4 milj skolmåltider
- +1 milj småskoletillägg

Socialnämnden

- + 10 milj hemtjänst volymökning

Fritidsnämnden

- + 0,5 milj allmänna samlingslokaler

Kommunledningsförvaltningen

- 5 milj strategiska insatser
- 10 milj omstrukturering
- 2 milj oförutsedda utgifter
- 0,76 milj ägartillskott BD pop
- + 0,85 milj utredning av inrättande av samordnad varudistribution

Stadsbyggnadsnämnden

- 3 milj biogas underskottstäckning
- 14 milj effektivisering av upphandling och genomförande
- 1 milj lokalbanken

Kulturnämnden

- 0,4 milj tillskott fristads författare
- 0,6 milj avyttra Blackis

Kommunfullmäktige

- 2 milj oförutsedda utgifter

2019 Barn och utbildningsnämnden

- +15 milj central vikariepool
- +10 milj barn i behov av särskilt stöd
- +1,4 milj skolmåltider
- +1 milj småskoletillägg

Socialnämnden

- + 10 milj hemtjänst volymökning

Fritidsnämnden

- + 0,5 milj allmänna samlingslokaler

Kommunledningsförvaltningen

- 5 milj strategiska insatser
- 10 milj omstrukturering
- 2 milj oförutsedda utgifter
- 0,76 milj ägartillskott BD pop
- + 0,46 milj utredning av inrättande av samordnad varudistribution

Stadsbyggnadsnämnden

- 3 milj biogas underskottstäckning
- 14 milj effektivisering av upphandling och genomförande
- 1 milj lokalbanken

Kulturnämnden

- 0,6 milj avyttra Blackis

Kommunfullmäktige

- 2 milj oförutsedda utgifter

2020 Barn och utbildningsnämnden

- +15 milj central vikariepool
- +10 milj barn i behov av särskilt stöd
- +1,4 milj skolmåltider
- +1 milj småskoletillägg

Socialnämnden

- + 10 milj hemtjänst volymökning

Fritidsnämnden

- + 0,5 milj allmänna samlingslokaler

Kommunledningsförvaltningen

- 5 milj strategiska insatser
- 2 milj oförutsedda utgifter
- 0,76 milj ägartillskott BD pop
- + 0,46 milj utredning av inrättande av samordnad varudistribution

Stadsbyggnadsnämnden

- 3 milj biogas underskottstäckning
- 24 milj effektivisering av upphandling och genomförande
- 1 milj lokalbanken

Kulturnämnden

- 0,6 milj avyttra Blackis

Kommunfullmäktige

- 2 milj oförutsedda utgifter